

En gylden stund for dansk arkitektur

Et dansk/kinesisk arkitektursamarbejde omkring byudvikling i fire kinesiske byer har vundet hovedprisen, Den Gyldne Løve, på den internationale arkitekturbiennale i Venedig. Det er aldrig sket før og vil nu for alvor sætte dansk arkitektur på verdenskortet.

LIBBIE FJELSTRUP

Danske arkitekter kan godt begynde at lære kinesiske brokker, nu hvor Danmark for første gang har vundet verdens fornemste arkitekturpris for en række projekter, der sætter fokus på en nytænkende og bæredygtig udvikling i Kina.

Projekterne har over et par måneder været udstillet i den danske pavillon på den 10. internationale arkitekturbiennale i Venedig, og hos kineserne vil den store anerkendelse helt sikkert medføre en

øget interesse for at arbejde sammen med danske arkitekter.

Som direktøren for Dansk Arkitektur Center Kent Martinussen siger til Politiken: »Over hele verden, men ikke mindst i Kina, er man i disse år på konstant jagt efter arkitekter og byplanlæggere for at få løst nogle af alle de enorme udfordringer og problemer, der opstår som følge af den massive økonomiske vækst og lige så massive tilgang til byerne. Og når så biennalen i Venedig ligefrem peger på Danmark som en fremragende problemløser, kan vi godt forvente, at det kaster noget af sig.«

Det danske projekt, nu belønnet med den Gyldne Løve, som er arkitektens svar på filmens Gyldne Palmer, er et samarbejde mellem unge danske tegnestuer og kinesiske professorer, ph.d.- og masterstuderende under overskriften 'Co-Evolution'. Ideen til denne sammenkædning af dansk talentmasse og kinesisk viden og erfaring blev udviklet i Dansk Arkitektur Center (DAC), da man fik tilbuddet om at bidrage til biennalens overordnede tema om de megabyer, som er den helt store globale udfordring.

Omkring 50 lande deltog i biennalen, og for den højt anerkendte arkitekt Zaha Hadid, medlem af den internationale jury og herhjemme kendt for sin spektakulære tilbygning til Ordrupgaard, var der ingen tvivl om, at det danske bidrag skulle tildeles løven for de bedste og mest ambitiøse udviklingsprojekter. I sin begrundelse sagde hun blandt andet: »Danmark har med udstillingen 'Co-Evolution' valgt at åbne sig mod verden i stedet for at vende blikket indad og har formået at komme med konkrete bæredygtige løsningsforslag gennem visuelle former af æstetisk værdi.«

Fælles opgave

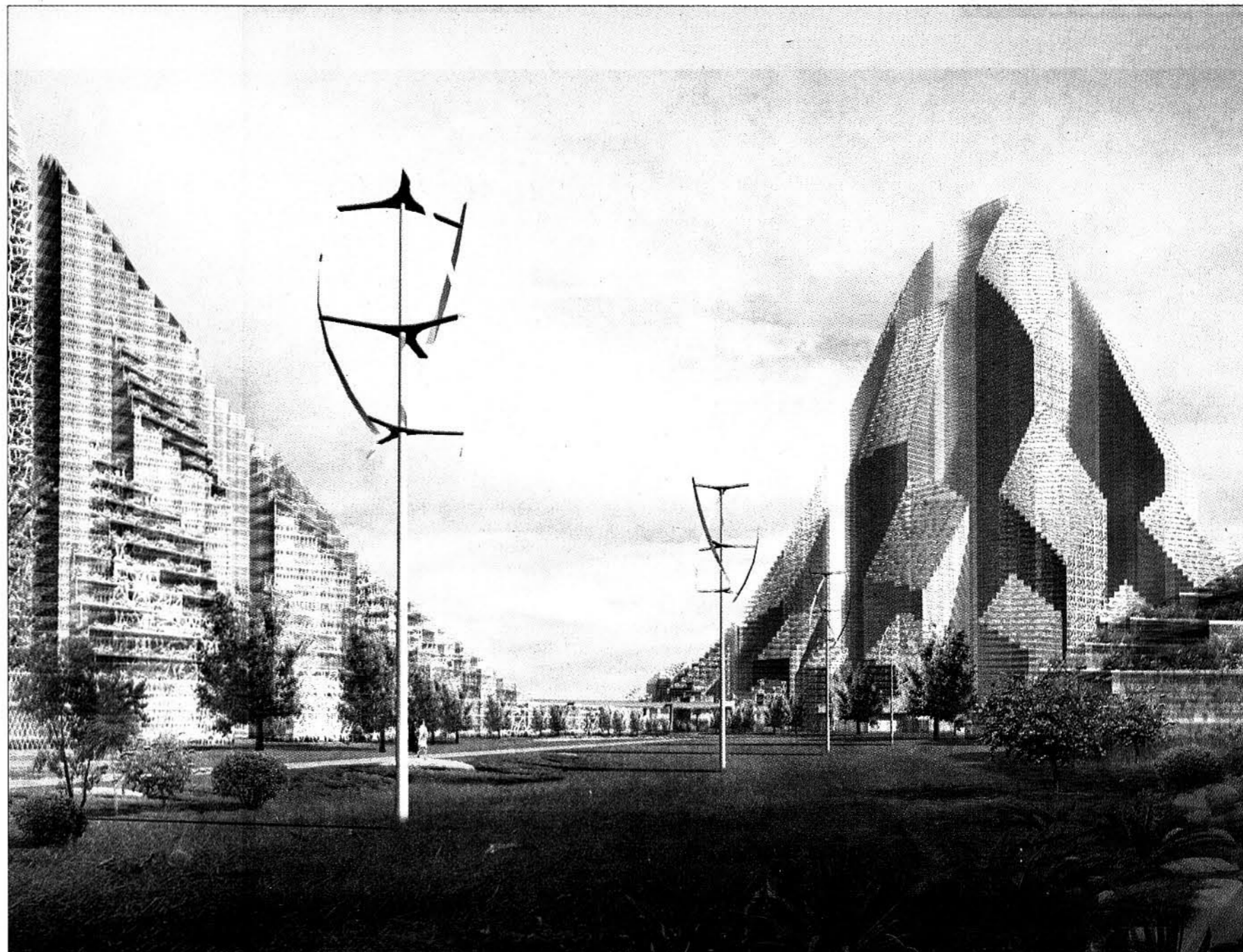
For overhovedet at kunne sætte så stort et projekt på skinner måtte DAC finde en slags 'headmaster', og her faldt valget på arkitekt Henrik Valeur fra tegnestuen og det netværksbaserede konsulentfirma Uid, som allerede i marts 2006 henvendte sig til de unge, lovende tegnestuer Cebra, Cobe, Effekt og Transform. De blev hængt på hvert sit kinesiske universitet og hver sin kinesiske by, men opgaven var den samme for alle fire projektgrupper:

FAKTA KINA I RIVENDE UDVIKLING

Halvdelen af alt byggeri i verden finder i disse år sted i Kina. Alene i Beijing påbegyndes i gennemsnit en ny skyskraber hver 36. time. Uden sidestykke i menneskehedens historie har Kina oplevet en voldsom urbanisering gennem radikale økonomiske reformer og massiv byudvikling. Men det har sin pris i form af blandt andet øget energi- og ressourceforbrug, forringede miljøer, forurening, mangel på grønne områder, nedbrudte økosystemer og sociale problemer.

Den nu prisbelønnede udstilling fra fire dansk/kinesiske projektgrupper peger på nye bæredygtige løsninger til en ændring af udviklingen. Hvert projekt fremstår som en ny bydel baseret på mere eller mindre høje bygninger og med alt, hvad der hører sig til af boliger, kontorer, forretninger, institutioner, hoteller, grønne områder og infrastruktur.

Projektet fra tegnestuen Cebra består af syv mindre byområder, placeret på et stærkt forurenede industriområde i det østlige Beijing med 10 millioner kubikmeter forurenede jord, mens projektet fra Cobe former sig som 'beboede bjerge' i Chongqing, hvor befolkningstallet øges med 1,2 millioner mennesker hvert år. Tegnestuen Effekt foreslår en tæt og forholdsvis lav klyngebebyggelse i et forstadsdistrikt til Shanghai og endelig foreslår Transform en ny bymur i et bredt 'bælte' rundt om den eksisterende og gamle bymur i Xi'an.

MAGIC MOUNTAINS. Et bud på en blød, grøn revolution i Chongqing fra den danske tegnestue Cobe, der har arbejdet sammen med Chongqing University. På dette og flere andre kinesiske universiteter arbejder de studerende, allerede før de har afsluttet deres uddannelse, med fortrinsvis højhusbyggeri på grund af den enorme efterspørgsel på arkitekter. Illustration: Cobe og Chongqing University

Hvordan forbedrer man menneskers levestandard uden at forbruge alle de ressourcer, som er grundlaget for et bedre liv?

For de danske deltagere førte udfordringen til talrige rejser frem og tilbage mellem København og de kinesiske byer Beijing, Chongqing, Shanghai og Xi'an, og Henrik Valeur oprettede desuden et kontor i Shanghai – en post man bevarer, fordi den lange arbejdsproces har medført så stor interesse for dansk/kinesisk samarbejde, at man allerede er inviteret til at deltage i flere konkurrencer omkring byggeri og planlægning.

»Den enorme urbanisering og byudvikling er positiv i flere henseender, men den slæber en hale af problemer med sig. Mas-

ser af forurening, storforbrug af ressourcer og social elendighed ikke mindst«, siger Henrik Valeur, som tror på, at løsningen ligger i det internationale samarbejde. Han mener også, at vi herhjemme kan lære noget om, hvad der er behov for, når vi bliver konfronteret med problemerne andre steder.

Begejstret minister

Prisen til Dansk Arkitektur Center og hermed Danmark har også fået en begejstret kulturminister Brian Mikkelsen (K) på banen.

Da Kent Martinussen og Henrik Valeur fik overrakt den Gyldne Løve onsdag aften i Venedig, udtalte han blandt andet:

»Jeg så selv udstillingen i Venedig i september og var ikke i tvivl om, at Danmark med 'Co-Evolution' havde leveret et bidrag i særklasse ... men at vi virkelig vinder biennalens hovedpris, må alligevel siges at være en yderst flot præstation. Det dokumenterer, at dansk arkitektur på verdensplan befinder sig på allerhøjeste niveau, og det er en af mine hovedmålsætninger som kulturminister at sikre, at vi også fremover holder os på dette høje niveau.«

I Venedig kan udstillingen ses i den danske pavillon til 19. november og i Dansk Arkitektur Center i en identisk kopi frem til 21. januar 2007.

libbie.fjelstrup@pol.dk